

Arbetsbordet som objekt

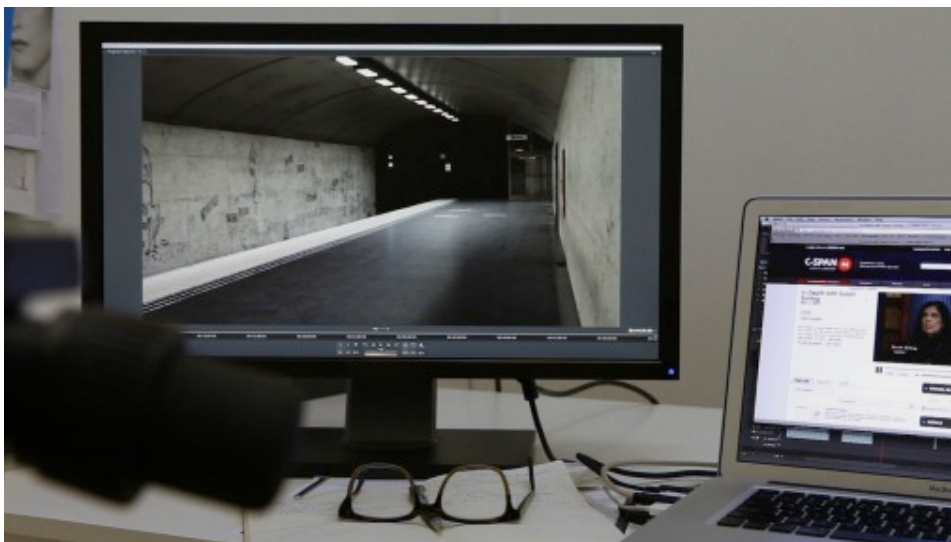
Av Beata Berggren

For Every Word Has Its Own Shadow

Lisa Tan

Galleri Riis, Stockholm

7. januari - 21. februari 2015

Lisa Tan, *Notes from Underground*, 2013.

Lisa Tans utställning på Galleri Riis består av tre filmer, alla ungefär 20 minuter långa. I det första rummet visas filmen *Waves* (2014) och i det andra har *Notes from underground* (2013) och *Sunsets* (2012) placerats med sina projektionsytors baksidor vända mot varandra. Galleriet är mörklagt, och väggarna har målats i samma mörkgrå färg som mattan som har placerats på golvet. Vid en första anblick upplevs verken som väldigt lika varandra i uttryck. Varje film har var sitt tema att luta sig mot – vatten, jord och sol – vilket upprättar en tydlig koherens.

Sunsets dokumenterar en översättning av en intervju med den brasilianska författaren Clarice Lispector. Merparten av filmen är inspelad i ett arbetsrum och intervjun spelas upp på Youtube via den högra av två datorskärmar på ett arbetsbord. Intervjun alterneras med bland annat bilder av planeter, solsystem, en bilfärd, vyer ut från fönster med soluppgångar. Samtidigt hörs en röst som översätter intervjun och det knappande ljudet från ett tangentbord som antyder att det som sägs skrivs ner. Det filmade rummet avbryts ibland av helt andra scener, som när en telefon ringer och ett annat samtal uppstår mitt i filmen. Eller när ljudet från gatan plötsligt bryter igenom och påminner om att det är i ett arbetsrum vi befinner oss, inför någons arbetsmetoder och tankar.

Lisa Tan, *For Every Word Has Its Own Shadow* (installationsvy), 2015.

Valet att använda arbetsbordet som återkommande scen är gemensamt för de tre filmerna. Genom att visa fram tekniken och rummen hålls betraktaren kvar i något konkret och vardagligt. Lagren av ljud och bild tilldelas en likvärdig status inom filmens platta, fyrkantiga ram. Tekniken är inte något som ska skapa illusion eller understödja ogrundade förhoppningar, utan tvärtom ett hjälpmedel för att pröva, undersöka, granska och kontrollera. Med andra ord, ser vi i Lisa Tans utställning inte i första hand på film, utan på olika tekniker som fabricerar bilder av världen. Och istället för att beundra ett syntetiskt skickligt sammanhållet språk, eller en tekniskt fulländad fiktion, tvingas vi tänka på hennes urval och montage av filmat och inspelat material. Bilderna monteras ihop i ett collage och aktiverar på så vis en diskurs. Dessa

fragmenterade enheter tar inte verken till en slutdestination. Filmerna blir ett sätt «att tänka högt» genom andras arbeten, i ett slags essäform, en form som också kommenteras i intervjun med Susan Sontag som återkommer i *Notes from underground*.

Källmaterial och annan information till varje film är noggrant presenterat i en lista på A4-papper. Metoden att förankra sitt material i redovisad data känns signifikativ och viktig för Tans arbete. Här bryts filmens beståndsdelar upp i ett analytiskt arbete, och dessa listor intresserar mig som början till ett index. Samtidigt kan Tans val av utsagor emellanåt bli väl komparativa, och sammankopplas i en alltför skickligt upparbetad associationsteknik, vilket bidrar till att vissa estetiska drag tar överhanden i stället för att öppna upp det mer undersökande arbetet i filmerna. Ämnesfrågorna kan uppfattas som aningen vidlyftiga – det handlar om livet, döden och arbetet – men de hålls på plats av en ständigt påkallad upptagenhet vid teknikens praktiska problem och lösningar.

Främst fastnar jag för *Sunsets*, som är den av filmerna som lyckas uppabeta en friktion i sitt montage. Ljudspåret utspelas till större delen i realtid, vilket ger filmen en tröghet som gör motstånd mot alltför svepande tankegångar eller snabba klipp. Filmens arbete tvingas in i Lispectors språk, men också i översättarens, vilket ger en form där konstnäreens eget tankecollage får stå tillbaka en aning. Man tillåts att vara kvar och ta del av filmen, istället för att betrakta den på avstånd.

Lisa Tan, *Sunsets* (stillbild), 2012.